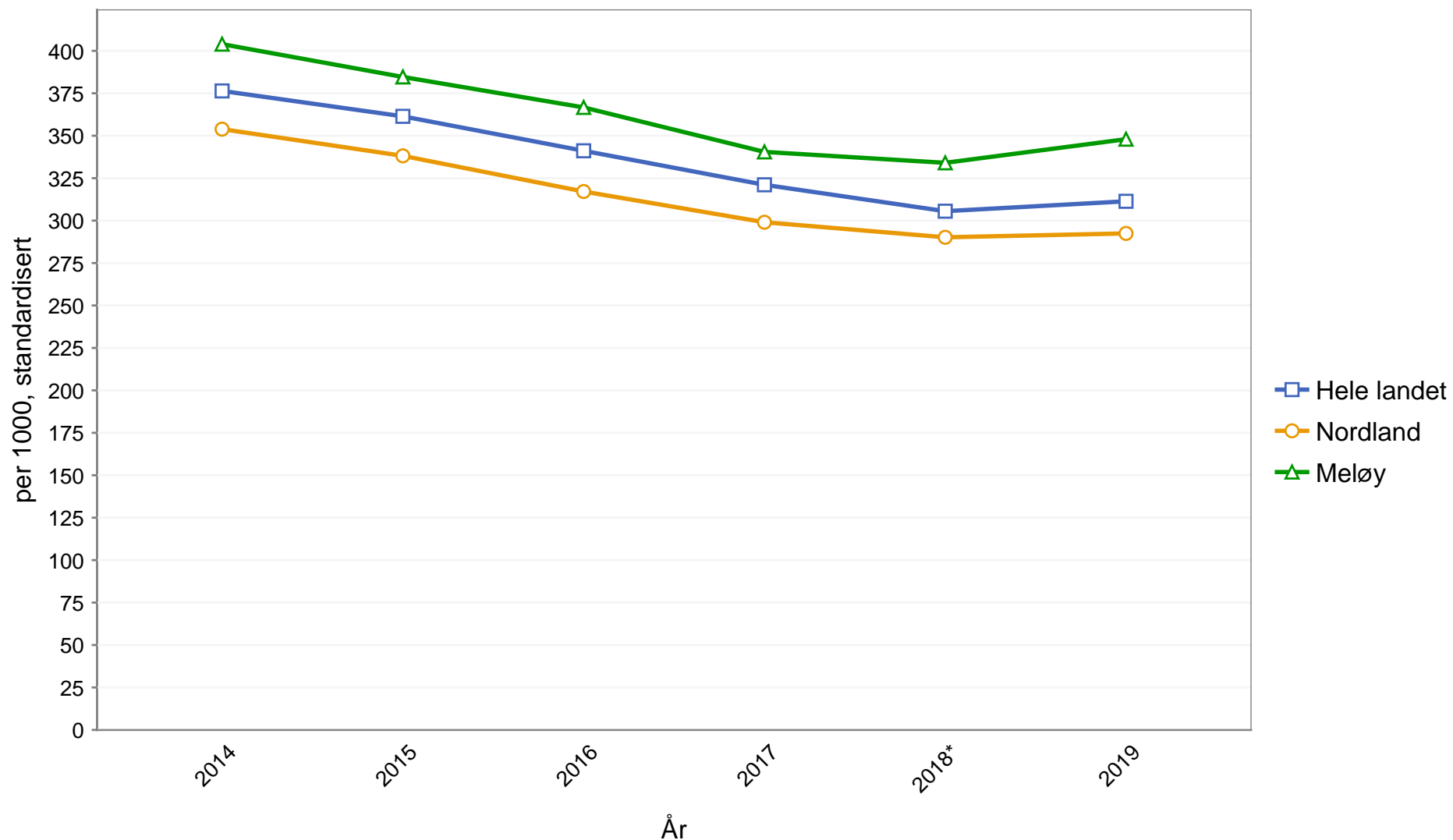

Antibiotikaresepter (Inndeling per 1.1.2020) - kjønn samlet, 0-79 år, Antibiotika ekskl. metenamin (J01 ekskl. J01XX05), per 1000,

Antibiotikaresept (Inndeling per 1.1.2020) - kjønn samlet, 0-79 år, Antibiotika ekskl. metenamin (J01 ekskl. J01XX05), per 1000,

Beskrivelse

Antibiotika forskrevet på resept og utlevert fra apotek til personer i aldersgruppen 0-79 år. En resept defineres som en utlevering av et antibiotikum. Statistikken vises for kommune- og fylkesinndeling per 1.1.2020.

For å endre tabellen, åpne "Endre utvalg av...".

Fire måltall er tilgjengelig. Bruk knappen måltall for å velge:

1. Antall resepter
2. Per 1000 = Antall resepter per 1000 innbyggere per år
3. Per 1000, standardisert = Antall resepter per 1000 innbyggere per år. Standardisert for kjønns- og alderssammensetning.
4. Forholdstall (Norge=100), standardisert = Forhold mellom kommunens standardiserte andel og andelen på landsbasis et gitt år. Eksempler; forholdstall = 130 betyr at kommunens standardiserte andel er 30 % høyere enn landsnivået. Et forholdstall på 87 betyr at kommunens standardiserte andel er 13 % lavere enn landsnivået.

Innbyggere er personer i det aktuelle alderssegmentet bosatt i kommunen.

Standardiserte tall anbefales ved sammenligning mellom geografiske områder. Hensikten med standardisering er å redusere påvirkning av ulik alderssammensetning når man sammenligner grupper.

Legemidlene er klassifisert i henhold til ATC-systemet (Anatomisk, Terapeutisk, Kjemisk klassifikasjon).

Resepter med følgende legemidler er tatt med:

Antibiotika til systemisk bruk, ekskludert metenamin (J01 eksklusive J01XX05) (NY)

Antibiotika til systemisk bruk (J01)

Antibiotika til bruk mot luftveisinfeksjoner (fenoksymetylpenicillin (J01CE02), doksycyklin (J01AA02), amoxicillin (J01CA04) og makrolider (J01FA))

Bakgrunnen for at J01 ekskludert J01XX05 nå er tilgjengelig er fordi metenamin (J01XX05) ikke antas å føre til antibiotikaresistens.

Endring per desember 2019: Tall publisert i november 2019 etter kommune- og fylkesinndeling per 1.1.2020 er oppdatert på nytt. Bakgrunnen er at november-tallene ikke var riktig håndtert med tanke på kommuner som bytter fylke i overgangen til inndeling per 1.1.2020. Tallene for kommuner ikke er endret, men det kan være endringer i enkelte fylker. Hele tidsserien er oppdatert bakover i tid.

For å se tall etter gammel kommune- og fylkesinndeling (gjeldende per 1.1.2018), se under "Avsluttede tidsserier".

Begrunnelse for valg av indikator

Antibiotika er viktige og effektive medisiner i behandling av infeksjoner som skyldes bakterier. Antibiotika har gjennom historien revolusjonert behandlingen av infeksjonssykdommer. Feil bruk av antibiotika kan føre til utvikling av antibiotikaresistente bakterier. Det betyr at antibiotika ikke lenger har effekt på disse bakteriene.

Bakterier som er resistente mot antibiotika er et alvorlig og økende problem i hele verden. En reduksjon i totalt antibiotikabruk vil bremse og sannsynligvis redusere resistensutviklingen. I nasjonal strategi mot antibiotikaresistens er målsetningen 30 % reduksjon i antibiotikabruk hos mennesker innen 2020. Folkehelseinstituttets komité for forebygging og bekjempelse av antibiotikaresistens (Antibiotikakomiteén) har satt et langsiktig mål om 250 resepter/1000 innbyggere per år.

Luftveisinfeksjoner er den vanligste årsaken til antibiotikabruk hos barn. De fleste luftveisinfeksjoner er forårsaket av virus. Kroppen bekjemper normalt slike virusinfeksjoner på egen hånd. Antibiotika har ingen effekt på virus og lindrer heller ikke plager.

Bakterielle luftveisinfeksjoner kan derimot behandles med antibiotika. Å motvirke overflødig antibiotikabruk i behandling av luftveisinfeksjoner hos barn og voksne er et viktig bidrag for å bekjempe utviklingen av antibiotikaresistente bakterier.

Referanser:

Nasjonal strategi mot Antibiotikaresistens 2015-2020 <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-strategi-mot-antibiotikaresistens-2015-2020/id2424598/>

Folkehelseinstituttets komité for forebygging og bekjempelse av antibiotikaresistens (Antibiotikakomiteén) <https://www.fhi.no/sv/antibiotikaresistens/antibiotikakomiteen/>

Nasjonal faglig retningslinje for antibiotikabruk i primærhelsetjenesten (<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/nasjonal-faglig-retningslinje-for-antibiotikabruk-i-primærhelsetjenesten>)

Reseptregisteret 2010-2014, Tema: Antibiotika: <https://www.fhi.no/publ/2015/reseptregisteret-2010-2014/>

Kilde

Reseptregisteret, Folkehelseinstituttet

Innsamling

Reseptregisteret inneholder opplysninger fra alle resepter og rekvisisjoner som er ekspedert ved norske apotek. Registeret inneholder bare opplysninger som direkte eller indirekte fremkommer av reseptene og rekvisisjonene. I Reseptregisteret er hvert individ registrert med et løpenummer, et såkalt pseudonym. Dette gjør det mulig å knytte legemiddelbruk til enkeltindivider uten å vite hvem de er.

Tolkning og feilkilder

Kun resepter som er utlevert på apotek er inkludert i statistikken. Antall utleveringer av antibiotika kan være underestimert for områder med lav apotek-tetthet. I slike områder kan andelen som får utlevert legemidler (bl.a. antibiotika) til akutt behandling direkte fra legekontor eller legevakt, være høyere enn i andre områder.

Legemidler til pasienter i sykehus eller sykehjem hentes ikke ut på resept og er derfor ikke med i denne statistikken. Blant personer over 79 år, vil en varierende andel bo på sykehjem og legemiddelbruken ikke være registrert i Reseptregisteret. Tallene presenteres derfor ikke for aldersgruppen 80 år og eldre.

Tidsseriene for både land og fylker viser en iøynefallende dipp i 2009. Det er ikke funnet noen sikker forklaring, men tallene regnes for å være reelle. En mulig forklaring kan være pandemien som var i 2009. Det kan ha medført at luftveisinfeksjoner i større grad enn ellers ble ansett som influensa, dvs. forårsaket av virus, og følgelig ikke kurerbare med antibiotika.

Tidsserier oppdateres bakover i tid ved kommunesammenslåinger, men ikke ved mindre grensejusteringer. Den større grensejusteringen mellom Sandefjord og Tønsberg i 2017 er imidlertid hensyntatt gjennom oppdateringer bakover i tid av nevneren, men ikke av telleren. For årganger før 2017 kan derfor rater for Tønsberg være litt for lave og rater for Sandefjord litt for høye.

Datakvalitet

Datakvaliteten er svært god.

Statistisk analyse

Standardiseringsmetoden som er benyttet er indirekte standardisering med løpende standardbefolkning som referanse. Standardbefolkning er summen av menn og kvinner i 5-årige aldersgrupper per 1. januar gjeldende år.

Når tall mangler

Statistikk basert på færre enn 5 tilfeller skjules av personvern hensyn. Det samme gjelder dersom befolkningssegmentet som tilfellene er hentet fra er mindre enn 10.

Antibiotikaresepter (Inndeling per 1.1.2020) - kjønn samlet, 0-79 år, Antibiotika ekskl. metenamin (J01 ekskl. J01XX05), per 1000,

Dersom mer enn 20 prosent av tallene i en tidsserie er skjult av personvern hensyn, skjules hele tidsserien for ikke å skape et skjevt inntrykk av situasjonen i kommunen. Tidsserier skjules også der mer enn 50 prosent av tallene i tidsserien er basert på 6 eller færre tilfeller. Dette gjøres for å skjule de tidsseriene som er basert på for spinkelt tallgrunnlag.

Kommuner som har vært involvert i kommunesammenslåinger kan mangle tall dersom den nye kommunen har mottatt deler av tidligere kommune. Dette gjelder kommunene Orkland, Hitra, Heim, Hamarøy og Narvik.

Tidsperioder

2005-2019

Geografisk nivå

Landet, fylker og kommuner. Bydelstall er ikke tilgjengelig fra Reseptregisteret.

Kjønn

Kjønn samlet, menn og kvinner

Aldersgrupper

0-79 år, 0-4 år, 0-14 år, 0-44 år, 15-24 år og 45-79 år.

Oppdateres

Årlig

Sist oppdatert

20.04.20

Nøkkelord

Klikk på et nøkkelord for å søke etter lignende indikatorer.

- Legemidler
- Medisin
- Resept
- Reseptregisteret
- Legemiddelbruk
- Antibiotika
- Luftveisinfeksjoner
- Antibiotikaresistens

Artikler, faktaark

Nedenfor finner du lenker til artikler, faktaark og rapporter. Disse belyser for eksempel utviklingstrekk og helseforskjeller i befolkningen etter kjønn, alder, fylke og sosioøkonomisk status:

- [Tema: Legemidler](#)
- [Om antibiotikaresistens](#)
- [Antibiotikaresistens](#)